

MASTER OF SCIENCE IN DE PEDAGOGISCHE WETENSCHAPPEN (KLINISCHE ORTHOPEDAGOGIEK EN DISABILITY STUDIES)

120 STUDIEPUNTEN - ONDERWIJSTAAL: NEDERLANDS

INHOUD

In de afstudeerrichting **Klinische orthopedagogiek en Disability Studies** ligt het accent op de studie van het pedagogisch handelen gericht op ondersteuning van kinderen, jongeren en volwassenen in maatschappelijk kwetsbare situaties. Het betreft onder meer de bijzondere situaties van mensen met een beperking (Disability Studies), met gedrags- en emotionele problemen (gedragsstoornissen) en van mensen met een verslavingsproblematiek (middenmisbruik).

Disability studies

Vroeger werd de situatie van mensen met een beperking vooral bestudeerd vanuit een individueel-biologische perspectief. Bovendien werd ervan uitgegaan dat de persoon met een beperking getraind moest worden opdat die zich kon aanpassen aan de eisen van de omgeving. We zien linken in processen van in- en uitsluiting op basis van ability, sociaal-economische status, etniciteit, religie en gender. De vraag 'wie telt mee?' en 'op welke manier?' is cruciaal in het doorbreken van de grote nadruk op een 'normaal', 'gepast' en 'herkenbaar' subject. Disability Studies probeert het fenomeen 'dis/ability' breder en kritisch te bestuderen als onderdeel van een historisch, politiek, cultureel en sociaal proces. Het zijn niet alleen de 'revaliderende' maatregelen ten aanzien van personen die besproken worden, maar ook de manier waarop de omgeving toegankelijker, minder onderdrukkend en minder discriminerend georganiseerd kan worden. Er wordt nagedacht over de stem van de persoon met een beperking en zijn/haar natuurlijk netwerk. De context is van cruciaal belang in het formuleren van mogelijke orthopedagogische acties. Disability Studies laat zonder negatieve punten uit het leven van mensen met beperkingen te erkennen veerkracht en eigenheid (bv. dovenscultuur) op een positieve manier aan bod komen.

Gedragsstoornissen en Middenmisbruik

Maatschappelijke veranderingen hebben bijgedragen tot een toename van een grotere complexiteit van de gedrags- en emotionele stoornissen en mate van middenmisbruik. Waar de pedagogische (kinderen) en agogische (volwassenen) aspecten vroeger vooral bestudeerd werden vanuit een ziekte- en stoornismodel komt nu vooral het afwisselend zinvol handelen met die groepen aan bod. Het betekent dat de diagnose een integraal onderdeel vormt van het handelingsplan, dat op zijn beurt regelmatig bijgesteld en geëvalueerd wordt. De nadruk situeert zich niet op het gedrag of een specifieke doelgroep, maar op het handelen zelf. De aanpak van die kinderen en volwassenen situeert zich onvermijdelijk in een relationele benadering die

onderhevig is aan een maatschappelijk, cultureel, gezondheids-, psychologisch en rechtenparadigma. Organisatorische, ethische en methodische aspecten van deze relaties komen aan bod. De benaderingen vanuit het integratieve en postmodernistische kader van de theoretische orthopedagogiek krijgen ook een praktische uitwerking.

STRUCTUUR

ARBEIDSMARKT

Na de afstudeerrichting Klinische orthopedagogiek en Disability Studies bestaat het ruime werkveld uit diverse vormen van bijzondere ondersteuning van mensen: de zorg en ondersteuning voor personen met een beperking, het buitengewoon onderwijs, diensten voor begeleid wonen, bijzondere jeugdzorg, onthaalhuizen, opvangcentra voor jongeren ... Als klinisch orthopedagoog sta je in voor de handelinggerichte diagnostiek van kinderen en jeugdigen in probleemsituaties. Je bent betrokken bij het voorlichten, adviseren en begeleiden van ouders en andere professionelen die hierbij betrokken zijn (waaronder opvoeders ...). Je staat zelf in voor de uitvoering van een aantal orthopedagogische handelingen om de leefsituatie en participatie van die kinderen, jongeren en volwassenen in de maatschappij te verbeteren. Binnen de orthopedagogiek zijn verschillende werkerreinen te onderscheiden. Orthopedagogen werken in de (geestelijke) gezondheidszorg, zowel in de ambulante als (semi)residentiële zorgvoorzieningen, bv. kinder- en jeugdpsychiatrische instellingen. Ook zijn orthopedagogen werkzaam in de zorg voor personen met een beperking: in revalidatiecentra, activiteitencentra, multifunctionele centra, thuisbegeleidingsdiensten, dagverblijven voor kinderen en ouderen. Anderen verrichten taken op het gebied van leerlingenbegeleiding, ondersteuning van leerkrachten, schoolteams en schoolorganisaties, bv. in scholen voor buitengewoon onderwijs, schoolbegeleidingsdiensten en in het kader van inclusief onderwijs. Tevens zijn er orthopedagogen werkzaam binnen de jeugdhulpverlening en jeugdbescherming. Zij zijn o.a. verbonden aan (gezins)voogdijinstellingen, ambulante en residentiële behandelingseenheden. Een nieuwe wet voorziet in de erkenning van het statuut voor klinisch psycholoog en klinisch orthopedagoog. Uiteraard is dat een belangrijke stap voor die disciplines. De

MASTER OF SCIENCE IN DE PEDAGOGISCHE WETENSCHAPPEN (KLINISCHE ORTHOPEDAGOGIEK EN DISABILITY STUDIES)

120 STUDIEPUNTEN - ONDERWIJSTAAL: NEDERLANDS

opleidingen zijn recent grondig hervormd in lijn met de vereisten beschreven in de nieuwe wet. De wet impliceert ook dat in een aantal gevallen gevraagd zal worden een zesde jaar gesuperviseerde praktijk te doen. Het is met name van toepassing voor klinisch orthopedagogen die autonoom in het domein van de gezondheidszorg zullen functioneren of zich als zelfstandige willen vestigen. De details en de implicaties hiervan worden momenteel door de minister van Volksgezondheid verfijnd op advies van de Federale Raad voor de Uitoefening van de Gezondheidszorgberoepen. Verschillende professoren van de faculteit zetelen in de raad en houden zo de vinger aan de pols.

Op de website van de faculteit vind je [getuigenissen over de beroepsmogelijkheden](#).

MASTER OF SCIENCE IN DE PEDAGOGISCHE WETENSCHAPPEN (KLINISCHE ORTHOPEDAGOGIEK EN DISABILITY STUDIES)

120 STUDIEPUNTEN - ONDERWIJSTAAL: NEDERLANDS

TOELATINGSVOORWAARDEN VOOR HOUDERS VAN EEN VLAAMS DIPLOMA

1 Rechtstreeks:

- Bachelor in de pedagogische wetenschappen, afstudeerrichting: klinische orthopedagogiek en Disability Studies
- Bachelor in de pedagogische wetenschappen, afstudeerrichting: orthopedagogiek

2 Na het met succes voltooien van een

voorbereidingsprogramma:

MIN 12 SP - MAX 13 SP

- Bachelor in de pedagogische wetenschappen
- Bachelor in de onderwijskunde
- Bachelor in de pedagogische wetenschappen, afstudeerrichting: pedagogiek en onderwijskunde
- Bachelor in de pedagogische wetenschappen, afstudeerrichting: sociale agogiek
- Bachelor in de pedagogische wetenschappen, indien uit het diplomasupplement blijkt dat de student niet voldoet aan de begincompetenties van de afstudeerrichting van de masteropleiding

MIN 63 SP - MAX 65 SP

- a opleidingen nieuwe structuur:
- Bachelor in de communicatiewetenschappen
  - Bachelor in de criminologische wetenschappen
  - Bachelor in de logopedische en audiologische wetenschappen
  - Bachelor in de psychologie
  - Bachelor in de sociologie

b opleidingen oude structuur:

- Licentiaat in de sociale en culturele agogiek

MIN 76 SP - MAX 78 SP

- Bachelor in de geschiedenis
- Bachelor in de moraalwetenschappen
- Bachelor in de politieke wetenschappen
- Bachelor in de wijsbegeerte

3 Na het met succes voltooien van een

schakelprogramma:

MIN 64 SP - MAX 68 SP

- a opleidingen nieuwe structuur:
- Bachelor in de ergotherapie
  - Bachelor in de gezinswetenschappen
  - Bachelor in de logopedie en audiologie
  - Bachelor in de maatschappelijke veiligheid
  - Bachelor in de orthopedagogie
  - Bachelor in de pedagogie van het jonge kind
  - Bachelor in de sociale readaptatiewetenschappen
  - Bachelor in de toegepaste psychologie

- Bachelor in de verpleegkunde
  - Bachelor in de vroedkunde
  - Bachelor in het onderwijs: kleuteronderwijs
  - Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs
  - Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs
  - Bachelor in het sociaal werk
  - Educatieve bachelor in het kleuteronderwijs
  - Educatieve bachelor in het lager onderwijs
  - Educatieve bachelor in het secundair onderwijs
- b opleidingen oude structuur:
- Geaggregeerde voor het secundair onderwijs - groep 1
  - Gegradueerde assistent in de psychologie
  - Gegradueerde in audiologie
  - Gegradueerde in ergotherapie
  - Gegradueerde in logopedie
  - Gegradueerde in orthopedagogie
  - Gegradueerde verple(e)g(st)er, optie kinderverpleegkunde
  - Gegradueerde verple(e)g(st)er, optie psychiatrische verpleegkunde
  - Gegradueerde verple(e)g(st)er, optie sociale verpleegkunde
  - Kleuteronderwijzer(es)
  - Maatschappelijk assistent
  - Onderwijzer(es)

Extra info toelatingsvoorwaarden (Vlaams diploma)
Bij de schakel- en voorbereidingsprogramma's van meer dan 75 studiepunten kan bij de eerste inschrijving maximaal 75 studiepunten worden opgenomen. Het jaar nadien kunnen, afhankelijk van de resultaten van het eerste jaar, de resterende studiepunten worden aangevuld met opleidingsonderdelen uit de masteropleiding.

PRAKTISCHE INFORMATIE

Studieprogramma

studiekiezer.ugent.be/master-of-science-in-de-pedagogische-wetenschappen-klinische-orthopedagogiek-en-disability-studies/programma

Infomomenten

Masterbeurs

www.ugent.be/masterbeurs

MASTER OF SCIENCE IN DE PEDAGOGISCHE WETENSCHAPPEN (KLINISCHE ORTHOPEDAGOGIEK EN DISABILITY STUDIES)

120 STUDIEPUNTEN - ONDERWIJSTAAL: NEDERLANDS

Infodagen

Op de infodag krijg je gerichte informatie over de opleiding en over de vakken. Je krijgt zicht op wat er verwacht wordt en je kan vragen stellen aan proffen, assistenten en studenten.

24 april 2022 - 10u00 - 14u00 - - null

23 april 2022 - 09u00 - 13u00 - - null

23 april 2022 - 14u00 - 18u00 - - null

24 april 2021 - - online

Studiegeld

Meer informatie vind je op: www.ugent.be/studiegeld

pedawet.pp@ugent.be
09 264 62 67